

Huvudman

Staffanstorps kommun
utbildning@staffanstorp.se

Ärendet

Tematisk tillsyn av skolans val i årskurs 7–9 vid grundskolan Hagalidskolan i Staffanstorps kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Staffanstorps kommun att senast den **fredag den 14 februari 2025** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande fördelning av undervisningstid inom skolans val. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Staffanstorps kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Staffanstorps kommun ska vidta följande åtgärder

Skolans val

1. Se till att skolans val används för undervisning i ett eller flera ämnen eller ett språk som eleven inte tidigare har fått undervisning i (nybörjarspråk). Huvudmannen ska ge in en reviderad lokal timplan och nya scheman avseende läsåret 2024/25 för respektive klass och årskurs, där det framgår vilket eller vilka ämnen skolans val används för undervisning i (10 kap. 4 § skollagen, 9 kap. 9 § skolförordningen och 26 kap. 7-8 §§ skollagen).

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se, eller per post till

Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (2024:8947) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen genomför under höstterminen 2024 en tematisk tillsyn för att kontrollera om verksamheten vid de skolor som ingår i tillsynen uppfyller författningarnas krav avseende fördelning av undervisningstid inom skolans val. Hagalidskolan i Staffanstorps kommun ingår i den tematiska tillsynen.

Tillsynen har genomförts genom oanmält besök på skolenheten den 19 november 2024. Som en del av tillsynen har även en intervju med rektorn genomförts och dokumentation har granskats, bland annat elevscheman och lokal timplan. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Föreläggande

Skolans val

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervju med rektor framgår bland annat följande. Huvudmannen har beslutat om lokal timplan i samråd med rektor och rektor har fattat beslut om hur utrymmet för skolans val ska användas. Skolans val används till mentorstid i årskurserna 7-9. Det innebär att lärare som också är mentorer inleder varje måndagsmorgon med att träffa sina mentorselever. Innehållet i mentorstiden bestäms av lärare. Ett syfte med mentorstiden är att mentorn och ämneslärare ska få ytterligare tillfälle att träffa eleverna och att bygga trygga relationer. På mentorstiden arbetar eleverna med exempelvis värdegrundsarbete, fördjupning av arbete i olika ämnen, genomgång av veckans händelser, ordningsregler samt uppföljning av undervisning och klassens prioriterade mål som klassen satt upp tillsammans med lärare. Det sker inte någon bedömning av det som går igenom under mentorstiden. Innehållet i mentorstiden ser olika ut över tid.

Av ingiven lokal timplan för läsåret 2024/25 framgår att huvudmannen beslutat om totalt 2 717 timmar undervisningstid för högstadiet. Av de 2 717 timmarna avser 86 timmar skolans val. Följande ämnen har reducerats i tid i förhållande till den garanterade undervisningstiden enligt skolförordningen. Ämnet bild har minskat med 19 procent, hem- och konsumentkunskap med

18 procent, idrott och hälsa med 7 procent, musik med 2 procent, slöjd med 14 procent.

Skolinspektionen har tagit del av scheman för årskurserna 7–9 för läsåret 2024/25. Av betydelse för beslutet framgår i huvudsak följande. Den sammanräknade tiden för bild uppgår till 81 timmar (skolförordningen 100), hem- och konsumentkunskap 78 timmar (skolförordningen 90), idrott och hälsa till 270 timmar (skolförordningen 280), musik 78 timmar (skolförordningen 80) och slöjd uppgår till 126 timmar (skolförordningen 140).

Rättslig reglering

Utöver de ämnen som räknas upp i 10 kap. 4 § skollagen ska det finnas skolans val. Skolans val får omfatta ett lokalt tillval, om Statens skolverk har godkänt en plan för undervisningen (10 kap. 4 § skollagen).

För läsåret eller för kortare tid ska det finnas ett schema för undervisningen (3 kap. 6 § skolförordningen (SFS 2011:185)).

Av timplanen för grundskolan framgår hur den garanterade undervisningstiden i ämnena ska fördelas på högstadiet. Huvudmannen ska efter förslag av rektorn besluta om fördelning av undervisningstiden mellan årskurserna. (9 kap. 3–4 §§ och bilaga 1 till skolförordningen).

I timplanen anges ett antal timmar som får användas för skolans val. Utrymmet för skolans val ska användas för undervisning i ett eller flera ämnen. Inom skolans val får ett språk som eleven inte tidigare har fått undervisning i (nybörjarspråk) erbjudas. Rektorn beslutar om hur utrymmet för skolans val ska användas. Rektorn får inte uppdra åt någon annan att fatta sådana beslut (9 kap. 9 § skolförordningen).

Av bilagan framgår bland annat att vid skolans val får antalet timmar i timplanen per stadium för ett ämne eller en ämnesgrupp minskas med högst 20 procent. Antalet timmar för svenska eller svenska som andraspråk, engelska, språkval och matematik får dock inte minskas. (Bilaga 1, Timplan för grundskolan, till skolförordningen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Staffanstorps kommuns verksamhet vid Hagalidskolan inte fullt ut uppfyller författningarnas krav avseende att rektor ska besluta att utrymmet för skolans val ska användas för undervisning i ett eller flera ämnen. Av utredningen framgår att den undervisning som sker inom ramen för skolans val används till mentorstid samt att innehållet för

denna bestäms av mentorerna och lärarna. Det finns visserligen delar av det som behandlas under mentorstiden som skulle kunna utgöra undervisning i ett ämne. Det framgår emellertid av uppgifterna i ärendet att mentorstiden till stor del består av värdegrundsarbete, relationsskapande verksamhet och andra aktiviteter som till sitt innehåll och sin inriktning inte kan anses utgöra undervisning kopplad till kursplanen för något eller några ämnen.

Skolinspektionen bedömer dock att Staffanstorp kommuns verksamhet vid Hagalidskolan uppfyller föfattningarnas krav avseende att huvudmannen fattar beslut om timplan med fördelning av undervisningstid mellan årskurserna samt att ämnen som minskats i tid till förmån för skolans val inte har reducerats med mer än 20 procent i förhållande till den garanterade undervisningstiden enligt skolförordningen.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Staffanstorps kommuns verksamhet vid Hagalidskolan uppfyller inte fullt ut föfattningarnas krav vad gäller fördelning av undervisningstid inom skolans val. Det finns därför skäl att förelägga Staffanstorps kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

2024-12-12

X Hanna Lindvall

Beslutsfattare

Signerat av: Hanna Lindvall

X Charlotte Lindmanner Sultan

Föredragande

Signerat av: Charlotte Lindmanner Sultan